

گزارشی از همایش تایباد

«گذرگاه اندیشه‌ها، رخدادها و تحولات شرق خراسان»

لیلا عبدی فرد*

در روزهای ۲۷ و ۲۸ اردیبهشت هشتاد و پنج همایشی در شهرستان تایباد واقع در خراسان رضوی با عنوان «تایباد گذرگاه اندیشه‌ها، رخدادها و تحولات شرق خراسان» برگزار گردید.

در این همایش که موضوع و هدف اصلی آن شناساندن هر چه بیشتر و بهتر شهرستان تایباد بود از گوشه و کنار استان‌های خراسان و سایر مناطق کشور مقالاتی در زمینه‌ی فرهنگ، آداب و رسوم، جغرافیا، مشاهیر و دیگر موضوعات به دبیرخانه همایش ارسال گردید.

ضمناً بحث و بررسی جایگاه کتب درسی تاریخ و مشکلات تدریس آن نیز مطرح گردید و در جلسه پرسش و پاسخ نیز این موضوع بیشتر بررسی شد. بازدید از آثار تاریخی نیز کمک بزرگی به شناخت و معرفی بیشتر این شهر بود آثاری چون مزار مولانا زین الدین ابابکر تایبادی، شهر تاریخی مالین، تپه‌های باستانی، میل کرات و ..

حضور اساتید دانشگاه، سرگروه‌های استان و شهرستان و نواحی مختلف مشهد، همچنین دبیران تاریخ زینت بخش این محفل بود.

برگزاری این همایش از ماه‌ها قبل برنامه‌ریزی شده بود. به طوری که علاوه بر آموزش و پرورش شهرستان تایباد که مجری اصلی این طرح بود، فرمانداری، شورای شهر، میراث فرهنگی، شهرداری، گمرک، اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی و سرگروه تاریخ استان هر یک به

* کارشناس تاریخ از دانشگاه فردوسی مشهد - سرگروه تاریخ ناحیه ۲ آموزش و پرورش.

نوبه خود همکاری لازم را به عمل آوردند. ارائه نقشه شهر، معرفی آثار تاریخی در پوستره‌های مختلف، برپایی نمایشگاه، تهیه کتاب و چاپ خلاصه مقالات برگزیده جزء این فعالیت‌هاست. نوع برخورد و احترام و صمیمیت و مهمان نوازی مردم این منطقه یکی از جالب‌ترین دستاوردهای این همایش است.

در مسیر مشهد به تایباد مزار شیخ احمد جام در شهرستان تربت جام نیز در برنامه بازدید قرار گرفت و در برخورد گرم و توضیحات کامل و جامع در این مکان بسیار ارزنده بود. در مجموع می‌توان گفت هر گامی در جهت شناخت گوشه‌ای از این کشور پهناور برداشته می‌شود، حاصل تلاش و زحمت کسانی است که علاقه‌مند حفظ و نگهداری و رشد فرهنگ و آداب و رسوم مردم ایران هستند. شاید ما در طول عمر خود هیچگاه نخواهیم یا نتوانیم به مناطقی برویم که حتی نام آنها نیز به خوبی نمی‌دانیم ولی در چنین برنامه‌هایی اطلاعات و تجربیاتی کسب می‌کنیم که به تنهایی قادر به دریافت آن نیستیم. نظیر این برنامه در سال‌های گذشته در بشرویه، جغتای، نیشابور، درگز، بجنورد و رشتخوار اجرا گردیده است. سخن از یک سده یا یک دوره زمانی نیست که سرزمین ما به اندازه طول تاریخ حرف‌ها برای گفتن و شناساندن خود دارد. بیاییم برای شناخت جای جای میهن خود هر گونه که در توان داریم تلاش نماییم.

بیانیه پایانی هشتمین همایش سرگروه‌های تاریخ خراسان رضوی

تاریخ خزانه اسرار امور است. هر کس از علایم تاریخ اعراض کند دست تطاول زمانه بر وی دراز شود. در تایید این سخن منسوب به بیهقی باید افزود که تاریخ آموزی و تاریخ نگری علاوه بر آنچه در باب اهمیت آن گفته‌اند درس امیدواری نیز هست. امید به پایان گرفتن کژتابی‌ها و ناهمواری‌ها امید به گسترش داد و بسط دایره‌های انسانیت. امید به آنکه سیاهی و تباهی و درازدستی و کوتاه آستینی کجروان را نهیاتی باشد و آنچه را به جا خواهد ماند عدل و راستی و همواری و به قاعده گفتن و به قاعده رفتن است.

لِلْبَاطِلِ جُؤْثَةٌ و لِلْحَقِّ دَوْلَةٌ

باطل جولانی می‌کند و برای مدتی چشم ظاهر بینان را می‌فریبد اما آنچه پاینده است دولت حق است. از امزسون پرسیدند: تاریخ چیست؟ او پاسخ داد که چه چیزی تاریخ نیست. تاریخ هویت انسان است. تاریخ، شناسنامه هر قوم است و پاسداری از این سند ارزنده کاری است سترگ و محققان و مدرسان تاریخ به عنوان نگهبانان این میراث گران سنگ رسالتی ویژه دارند که باید در ادای آن سخت بکوشند.

با تقدیر و سپاس ویژه از مدیریت محترم آموزش و پرورش شهرستان تایباد و اعضای دبیرخانه همایش تایباد، مدیریت محترم میراث فرهنگی و گردشگری شهرستان‌های تربت جام و تایباد و همه کسانی که زحمت بسیار در برپایی همایش متحمل گردیده‌اند، شرکت کنندگان درهمایش تایباد، گذرگاه اندیشه‌ها، رخدادها و تحولات شرق خراسان

موارد زیر را مورد توجه و عنایت مسئولان دانستند:

۱- افزایش ساعت تدریس تاریخ ایران و جهان (۲) از سه ساعت به چهار ساعت در هفته به

صورت کشوری و منطقه‌ای

۲- توجه به تاریخ محلی و منطقه ای به عنوان یک جلسه درسی یا یک بخش اندیشه و

جستجو در کتاب تاریخ معاصر ایران

۳- بازنگری در تدوین کتاب تاریخ معاصر ایران به ویژه در درس‌های نخستین در کتاب جدید صورت گرفته است که از مولفان محترم دفتر تالیف سپاسگزاری می‌گردد.

۴- کتاب تاریخ شناسی به رغم غنا و ضخامت و محتوا نیاز به ارائه مباحثی چون هنر و ادبیات، تاریخ و ادبیات و بازنویسی پارهای از درس‌ها احساس می‌شد که این مباحث در کتاب سال تحصیلی ۸۶-۸۵ مورد توجه قرار گرفته است که پیشاپیش از توجه مولفان به نظرات همکاران در تالیف کتابشناسی درسی تقدیر می‌گردد.

۵- با توجه به آخرین یافته‌های باستان‌شناسی در تمدن جیرفت و هلیل رود و بازتاب‌های جهانی فرهنگ و تمدن ایرانی از مولفین و سیاستگذاران تدوین کتاب درسی تقاضای گنجاندن مباحثی در کتاب‌های تاریخ می‌شود.

۶- از تلاش‌های جناب آقای دکتر متولی حقیقی در طول ۸ سال سرگروهی سازمان تقدیر می‌شود.

در پایان به تمام کسانی که به اعتلای این کهن بوم می‌اندیشند، به تمام کسانی که نگران مستحیل شدن هویت ایرانی - اسلامی در هجوم فرایند جهانی شدن هستند، یادآوری می‌گردد که آشنایی با تاریخ و حفظ میراث فرهنگی هر کشور بدیهی‌ترین و

ضروری‌ترین مسأله‌ای است که باید بدان توجه گردد.

هیچ ناموزد زهیچ آموزگار

هر که ناموخت از گذشت روزگار